

BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Előterjesztés
Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2020. október 1-jei ülésére
az 14179 és 14180/3 helyrajzi számú földrészleten áthaladó lépcsősor Glücklich Vilma
lépcsőnek történő elnevezéséről

A képviselő-testületi ülés formája: nyílt ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség
Az előterjesztést előzetesen tárgyalja: Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság
Gazdasági és Jogi Bizottság

Az előterjesztés
készítéséért felelős:

Tatár Enikő
kabinetvezető

Az előterjesztés
tárgyalásra alkalmas:

dr. Tarjányi Tamás
jegyző 09.21.

Az előterjesztést a
képviselő-testület ülésére
benyújtom:

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

1. ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Az idén ünnepeljük azt a történelmi jelentőségű pillanatot, amikor a magyarországi közoktatás felső szintű intézményei megnyíltak a nők számára is. Mindössze 125 éve, 1895 óta járhatnak női magyar állampolgárok egyetemre.

Ez az évforduló méltán érdemel figyelmet, hiszen a társadalmi egyenlőség kivívásának fontos fordulópontját jelenti. A nők értéktelenebb, méltatlanabb emberjogi helyzetét ezzel a változtatással nagyban lehetett orvosolni. A nők bebizonyíthatták, hogy maguk is képesek tanulásra, egyetemi szintű diplomák megszerzésére, szakértői és közéleti tevékenységre, nem alacsonyabb rendűek a férfiaknál. Ebben a korai modernkori korszakban olyan jelentős történelmi személyiségek juthattak megfelelő szintű oktatáshoz, és a diplomaszerezés lehetőségéhez, mint Hugonnai Vilma, Bedy-Schwimmer Róza, Dienes Valéria, vagy Glücklich Vilma. Mind nagyszabású szakmai, politikai pályát futottak be.

Hazánkban a nők társadalmi szerepvállalásának modernkori időszaka egybeesett az első világháborúval.

A magyar nők élen jártak a nacionalizmust és a fegyverkezést elítélő politikában, így nem csak szakmájukban tudtak kimagasló teljesítményt nyújtani, hanem a politikát a pacifista feminizmus irányából egy igazságosabb, békésebb jövő felé terelték. Olyan ellenzéki hangot képviseltek, amit ma is példaképpen kell emlegetnünk, és iránymutatóként számon tartanunk. Ez a politikai irányelv minden, a nemek egyenlősége területén kivívott történelmi eredmény ellenére, ma is aktuális; a fegyverkezésre épülő politizálás meghaladása, és a társadalmi egyenlőtlenségek felszámolása – legyen az nemi, gazdasági, faji vagy szexuális alapú – ma is aktuális feladatunk.

Glücklich Vilma (1872-1927) az első magyar női, egyetemi diplomás pedagógus, aki egy férfiak uralta szakterületen kezdte meg szakmai tevékenységét. Mára ez a terület az „elnőiesedéssel” küzd, éppen ezért nehéz belegondolni, hogy mekkora ellenállásban kellett megkezdnie pedagógusként közalkalmazotti pályafutását. Glücklich Vilma rendkívüli társadalmi tudatossággal és önzetlenséggel küzdött a nők jogaiért és a békéért. Alapítója volt 1904-ben a Magyar Feministák Egyesületének, amelynek egyik fő célkitűzése a nők választójogának kiharcolása volt. Ma már evidens, hogy a nők is jogosultak a parlamenti választásokon szavazni, ezt azonban ezeknek a bátor nőknek köszönhetjük! Glücklich Vilma az egyesület A Nő és a Társadalom címmel kiadott lapjában publikált és részt vett a szerkesztésében is. 1919-ben részt vett Zürichben azon a konferencián, amelyen megalakult a ma is létező civil szervezet, Women's International League for Peace and Freedom (WILPF, Nők Nemzetközi Ligája a Békéért és a Szabadságért). A WILPF békeelvű programot dolgozott ki, amit a párizsi békeszerződést aláíró nagyhatalmak képviselőinek is eljuttatott. Ez volt a mai civil aktivizmus kezdete. 1922 és 1925 között Genfben dolgozott a szervezet főtitkáraként, az 1924-ben Washingtonban tartott konferencia egyik szervezője volt. Hazatérte után súlyos betegen még erején felül segítette a Feministák Egyesületének munkáját. Glücklich Vilma 1927. augusztus 18-án Bécsben halt meg.

Glücklich Vilma azok közé a kisszámú női magyar politikusok közé tartozik, akiről méltatlanul elfelejtkeznek korunk.

Éppen ezért a 125. évfordulója alkalmából annak, hogy a nők egyetemi képzése Magyarországon is lehetővé vált, méltán támogatható, hogy a jelenleg név nélküli, a Szabó Ilonka utcát és a Toldy Ferenc utcát összekötő 14179 és 14180/3 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonú földrészleten áthaladó lépcsősort Glücklich Vilma emlékére Glücklich Vilma lépcsőnek nevezzük el.

A lépcső olyan, a Budavári Önkormányzat tulajdonában álló közterületen halad át, ahonnan nem nyílnak sem üzletek, sem lakások, így a lépcső elnevezése címváltozással kapcsolatos kérdéseket sem vet fel.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 23. § (4) bekezdés 6) pontja értelmében a fővárosi önkormányzat feladata az érintett kerületek véleményének kikérésével a közutak, közparkok, közterek elnevezése.

A törvény 14. , illetve 14/A. §-a rendelkezik a közterület névhasználatának általános szabályairól, illetve feltételeiről, mely feltételeknek a javasolt név megfelel.

Az Möt. 51. § (5) bekezdése kimondja, hogy a közterület elnevezésének rendjét a települési, a fővárosban a fővárosi önkormányzat rendeletben állapítja meg.

Ezt a felhatalmazást a törvény 143. § (3) bekezdése ismételten megerősíti, amikor úgy fogalmaz, hogy felhatalmazást kap a települési, a fővárosban a fővárosi önkormányzat, hogy rendeletben állapítsa meg a közterületek elnevezésének, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályait.

Tekintettel a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlési rendelet 6. §-ára a kerület véleményének kikérése után a főpolgármester terjeszti a közterület-elnevezéssel kapcsolatos javaslatot a Budapest Főváros Önkormányzatának Közgyűlése elé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslat megtárgyalására és elfogadására!

2. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete .../2020. (...) önkormányzati határozata az 14179 és 14180/3 helyrajzi számú földrészleten áthaladó lépcsősor Glücklich Vilma lépcsőnek történő elnevezéséről

1. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy kezdeményezi a Budavári Önkormányzat tulajdonában és kezelésében álló, 14179 és 14180/3 helyrajzi számú földrészleten áthaladó lépcsősor Glücklich Vilma lépcsőnek történő elnevezését.

2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a kezdeményezést az Mötv. 23. § (4) bekezdés 6. pontja értelmében, valamint a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 6. § (3) bekezdés alapján a főpolgármester részére megküldje.